

VILLA BELRIGUARDO

Mooi uitzicht op Kleve en kunst

Villa Belriguardo, een nieuwe galerie in Kleve, is al sinds de 17e eeuw een beroemd kuuroord. 'Belriguardo', oftewel 'beauregard' of 'belvedere', dat wil zeggen mooi om te zien, om op uit te zien, en als je er bent, om uit te zien op wijde omgeving. Villa Belriguardo staat als 'uitzicht op kunst' niet alleen in Kleve. Aan bekende gebouwen en beroemde vergezichten waren Museum Schloss Moyland en Haus Koekkoek in Kleve reeds eerder voorhanden. En aan de Tiergartenstrasse vindt u naast Villa Belriguardo het Museum Kurhaus. Overal rond Kleve is er een mooi uitzicht op alle andere zwanen en Leda's, vooral vanaf de Zwanenburcht.

Ellen Scheffer, zonder titel, 1997, 85x51 cm.

Leo van Voorst, 'Dynamische stilstand'

Veel West-Europese kunst is in Kleve begonnen. Bijvoorbeeld één van de vroegste geïllustreerde handschriften, uitgevoerd door de meester van Kleve, in opdracht van gravin Katherina van Kleve. En de eerste psychologische roman, getiteld 'La princesse de Clèves'. Kleve is tevens de bakermat van waaruit alle 'Nibelungen' zijn voortgekomen; de Nephulae, de engelen die zich vermengden met de dochters der mensen. Misschien een mesalliance, waaruit echter wel de 'homo sapiens' voortkwam die zich vervolgens over de hele aardkloot verspreide. Zonder Kleve geen 'Ring' van Wagner. Zonder Kleve geen Bayreuth, kan men wel zeggen. En zonder Kleve nu ook geen tentoonstelling van Ellen Scheffer en Leo van Voorst in Galerie 'Villa Belriguardo'. De villa wordt geregeerd door Inge Dähne, en zij regeert talentvol. Het pand, een prestigieus historisch monument, oogt als een palazzo. Het is een model-huis, een modehuis, een museaal ogende galerie.

Ellen Scheffer schildert als de meester van Kleve, iets dat het midden houdt tussen intieme miniaturen en altaarretabels. Haar huisaltaren zijn gewijd aan een onbekende god, aan de voorouders, de Laren en de

Penaten, en niet te vergeten de huisgodinnen. En aan alles wat min of meer goddelijk is bij ons thuis, hoe profaan het daar overigens soms ook toe pleegt te gaan. De huisaltaren van Scheffer herinneren het 'ik' aan het 'zelf'. Zij zijn te abstract, te bovenpersoonlijk zelfs, om er de naam van een specifiek goddelijk wezen aan te verbinden. Zij wijden ons in, in de sfeer van het numineuze, het sacrale en het transcendente, al is het maar twee minuten per etmaal. Soms is het niets dan een tekst waardoorheen een wereldstroom van tijd verder meandert. Rustig, bemoedigend.

Thematisch is het werk van Leo van Voorst verwant aan het schijnbaar stilstaand 'perpetuum mobile' van Ellen Scheffer. Van Voorst zoekt naar concrete, natuurlijke en technische fenomenen die met zichzelf in tegenspraak zijn. Iets dat groeit als spiraal en uitmondt in een statisch spoor van niets dan beweging. Een kurketrekker, een schroef, zij zijn er altijd geweest maar moesten wel door mensen heruitgevonden worden. Van Voorst maakt enerzijds anti-Scheffers, anti-huisaltaren, anderzijds is alles meerstemmig in high tech en low tech. Dit is dan ook een tentoonstelling van twee kunstenaars uit hetzelfde huis, beiden leven in de smalle schaduw van één en hetzelfde huisaltaar.

Maarten Beks

Ellen Scheffer en Leo van Voorst, Galerie 'Villa Belriguardo', Tiergartenstrasse 39, Kleve, van 1 t/m 30 november.